

289/2005 Sb. Zákon

ze dne 16. června 2005

O Vojenském zpravodajství

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o Vojenském zpravodajství staví tajnou službu armády na pevný právní základ. Zákon č.289/2005Sb., **zákon o Vojenském zpravodajství**, zakládá **jednotnou ozbrojenou informační službu** a upravuje **pravomoci, dohled a ochranu utajovaných informací**.

Ředitele VZ jmenuje vláda; odevzdává **roční zprávu výboru pro obranu**. Zachycení rádiového provozu smí VZ provádět bez soudu, **odposlechy ale povoluje vrchní soud**. Zaměstnanci procházejí **bezpečnostní prověrkou NBÚ**.

Při kyberútoku na zbrojovku VZ sdílí **varování NÚKIB**; na zahraniční misi chrání vojáky před špionáží. Parlamentní komise má přístup k **utajeným dokumentům** a ověří zákonnost operací.

Zákon spojuje bezpečnost s dohledem a chrání armádu i demokracii před zneužitím moci.

Vyhlášeno dne 18. července 2005, datum poslední novelizace 1. července 2021

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

(1) Zřizuje se Vojenské zpravodajství jako jednotná ozbrojená zpravodajská služba České republiky.

(2) Postavení a působnost Vojenského zpravodajství a jeho spolupráci s ostatními zpravodajskými službami České republiky upravuje zvláštní právní předpis¹⁾.

ČÁST DRUHÁ

Postavení příslušníků vojenského zpravodajství

§ 2

Úkoly Vojenského zpravodajství plní příslušníci Vojenského zpravodajství, kterými jsou vojáci z povolání a vojáci v záloze povolání k výkonu vojenské činné služby k Vojenskému zpravodajství, a zaměstnanci zařazení ve Vojenském zpravodajství^{2a}), kteří se na plnění úkolů Vojenského zpravodajství podílejí v rozsahu, který určuje statut Vojenského zpravodajství^{2b}).

§ 3

Příslušníci Vojenského zpravodajství jsou při plnění svých úkolů povinni dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní, jakož i toho, aby osobám v souvislosti s jejich činností nevznikla škoda nebo jiná nepřiměřená újma.

§ 4

Příslušníci Vojenského zpravodajství prokazují svou příslušnost k Vojenskému zpravodajství služebním průkazem s evidenčním číslem a ústním prohlášením „Vojenské zpravodajství“.

§ 5

Příslušníci Vojenského zpravodajství ve služebním poměru vojáka z povolání jsou oprávněni držet a nosit služební střelnou zbraň a použít ji v případě nutné obrany nebo krajní nouze³).

ČÁST TŘETÍ

Specifické prostředky získávání informací

§ 6

Specifickými prostředky získávání informací se pro účely tohoto zákona rozumějí zpravodajské prostředky a využívání osob jednajících ve prospěch Vojenského zpravodajství.

HLAVA I

Zpravodajské prostředky

§ 7

(1) Vojenské zpravodajství je oprávněno v oboru své působnosti používat zpravodajské prostředky, kterými jsou

- a) zpravodajská technika,
- b) krycí doklady,
- c) krycí prostředky,
- d) sledování osob a věcí.

(2) Vojenské zpravodajství je povinno zabezpečit ochranu zpravodajských prostředků před vyrazením, zneužitím, poškozením, zničením, ztrátou a odcizením.

§ 8

Zpravodajská technika

(1) Zpravodajskou technikou se pro účely tohoto zákona rozumějí technické prostředky a zařízení, zejména elektronické, fototechnické, chemické, fyzikálně-chemické, radiotechnické, optické, mechanické anebo jejich soubory, používané utajovaným způsobem, pokud je jimi zasahováno do základních práv a svobod při

- a) vyhledávání, otevírání, zkoumání nebo vyhodnocování dopravovaných zásilek,
- b) odposlouchávání, popřípadě zaznamenávání telekomunikačního, radiokomunikačního nebo jiného obdobného provozu, popřípadě zjišťování údajů o tomto provozu,
- c) pořizování obrazových, zvukových nebo jiných záznamů,
- d) vyhledávání použití technických prostředků, které by mohly znemožnit nebo znesnadnit plnění úkolů v rámci působnosti Vojenského zpravodajství,
- e) identifikaci osob nebo předmětů, popřípadě při zjišťování jejich pohybu za použití zabezpečovací a nástrahové techniky.

(2) Použitím zpravodajské techniky, pokud jím není zasahováno do základních práv a svobod, není

- a) zachycování, poslech, monitorování a vyhodnocování informací, které jsou šířeny způsobem, jenž k nim umožňuje přístup předem neurčeného okruhu osob,
- b) pořizování obrazových nebo zvukových záznamů,
- c) používání zabezpečovací a nástrahové techniky,
- d) monitorování telekomunikačního, radiokomunikačního nebo jiného obdobného provozu bez odposlechu jeho obsahu, popřípadě zjišťování údajů o tomto provozu.

§ 9

Použití zpravodajské techniky

- (1) Vojenské zpravodajství může zpravodajskou techniku použít jen po předchozím písemném povolení předsedy senátu vrchního soudu příslušného podle sídla Ministerstva obrany (dále jen „soudce“) a za předpokladu, že by odhalování nebo dokumentování činností, pro něž má být použita, bylo jiným způsobem neúčinné nebo podstatně ztížené anebo v daném případě nemožné.
- (2) Použití zpravodajské techniky nesmí překročit rozsah povolení soudce podle odstavce 1 a nesmí zasahovat do práv a svobod nad nezbytně nutnou míru.
- (3) Vojenské zpravodajství může technicky zabezpečit použití zpravodajské techniky i pro potřeby jiných oprávněných orgánů, pokud o to požádají a předloží příslušné povolení k použití zpravodajské techniky vydané podle zvláštního právního předpisu⁴).
- (4) Vojenské zpravodajství je oprávněno žádat technické zabezpečení použití zpravodajské techniky pro vlastní potřebu i od jiných, k této činnosti oprávněných orgánů. V tomto případě je povinno doložit, že použití zpravodajské techniky bylo podle tohoto zákona povoleno⁵).
- (5) Vojenské zpravodajství je oprávněno v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu požadovat od právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť anebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací
- a) zřízení, popřípadě zabezpečení rozhraní pro připojení koncového telekomunikačního zařízení pro odposlech nebo záznam zpráv v určených bodech jejich sítě, a
- b) poskytnutí provozních nebo lokalizačních údajů způsobem, ve formě a v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem¹⁸).

§ 10

Povolení k použití zpravodajské techniky

- (1) Povolení k použití zpravodajské techniky vydává soudce na základě písemné žádosti, která obsahuje
- a) druh zpravodajské techniky, která má být použita, dobu trvání jejího použití, základní identifikační údaje o osobě, vůči které má být zpravodajská technika použita, pokud jsou tyto údaje známy, číslo telefonní nebo jiné obdobné stanice, pokud z ní má být prováděn odposlech, popřípadě záznam, a je-li známo, i místo použití zpravodajské techniky; má-li být zpravodajská technika použita vůči ústavnímu činiteli nebo jejím použitím má být zasahováno do práva nedotknutelnosti obydlí, musí být tato informace součástí žádosti,
- b) důvody pro použití zpravodajské techniky včetně odůvodnění podmínek pro její použití stanovených v § 9 odst. 1,
- c) informaci o jakékoliv předchozí žádosti o použití zpravodajské techniky vůči osobě uvedené v písmenu a) včetně informace, jak bylo o této žádosti rozhodnuto.
- (2) Soudce o žádosti o povolení k použití zpravodajské techniky rozhodne bezodkladně.
- (3) Použití zpravodajské techniky lze povolit jen na nezbytně nutnou dobu, nejdéle však na dobu 4 měsíců; tuto

dobu lze na základě nové žádosti prodloužit, vždy však nejvýše o další 4 měsíce.

(4) Rozhodnutí o povolení k použití zpravodajské techniky obsahuje druh zpravodajské techniky, která může být použita, dobu trvání jejího použití, základní identifikační údaje o osobě, vůči které má být zpravodajská technika použita, pokud jsou tyto údaje známy, číslo telefonní nebo jiné obdobné stanice, pokud z ní má být prováděn odposlech, popřípadě záznam, a je-li známo, i místo použití zpravodajské techniky, a odůvodnění povolení k použití zpravodajské techniky.

(5) Soudce vydá současně s rozhodnutím o povolení k použití zpravodajské techniky výpis z tohoto rozhodnutí, který obsahuje nejnutnější identifikační údaje a výrok, zda při jejím použití může být zasahováno do práva nedotknutelnosti obydlí; výpis neobsahuje odůvodnění.

(6) Zamítné-li soudce žádost o povolení k použití zpravodajské techniky, obsahuje rozhodnutí odůvodnění zamítnutí.

(7) Proti rozhodnutí o povolení nebo zamítnutí žádosti o povolení k použití zpravodajské techniky není přípustný opravný prostředek.

§ 11

Kontrola průběhu používání zpravodajské techniky

(1) Soudce je oprávněn požadovat od Vojenského zpravodajství informace k posouzení, zda důvody pro používání zpravodajské techniky trvají.

(2) Zjistí-li soudce, že důvody používání zpravodajské techniky pominuly, povolení k jejímu použití odejme.

§ 12

Vojenské zpravodajství bezodkladně písemně informuje soudce o ukončení používání zpravodajské techniky.

§ 13

Krycí doklady

(1) Krycím dokladem se pro účely tohoto zákona rozumí dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti příslušníka Vojenského zpravodajství nebo k utajení jeho příslušnosti k Vojenskému zpravodajství, k zastírání činnosti Vojenského zpravodajství nebo k utajení objektů Vojenského zpravodajství.

(2) Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, člena bankovní rady České národní banky, člena kolegia Nejvyššího kontrolního úřadu, soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce nebo státního zástupce nebo doklad žijící osoby.

(3) Je-li to vzhledem k povaze krycího dokladu nutné, je Vojenské zpravodajství oprávněno v nezbytné míře zpracovávat údaje v informačních systémech vedených podle zvláštních právních předpisů, a to vložním, změnou

nebo fyzickým vymazáním údajů souvisejících s krycím dokladem nebo blokováním těchto údajů. Správci informačních systémů veřejné správy a na náklady Vojenského zpravodajství také správci jiných informačních systémů využívajících údaje z informačních systémů veřejné správy poskytnou při tomto zpracovávání potřebnou součinnost; při tom postupují tak, aby nedošlo k vyzrazení činnosti Vojenského zpravodajství.

(4) Krycí doklad opatřuje Vojenské zpravodajství na základě rozhodnutí jeho ředitele.

(5) Krycí doklad vydává Vojenské zpravodajství; vydání krycího dokladu může Vojenskému zpravodajství zabezpečit také Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra nebo Bezpečnostní informační služba.

(6) Vojenské zpravodajství vede evidenci opatřených krycích dokladů.

§ 14

Krycí prostředky

(1) Krycím prostředkem se pro účely tohoto zákona rozumí věc, která není dokumentem, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby nebo činnosti Vojenského zpravodajství.

(2) Krycí prostředek opatřuje nebo zřizuje Vojenské zpravodajství na základě rozhodnutí jeho ředitele.

(3) Vojenské zpravodajství vede evidenci opatřených a zřízených krycích prostředků.

§ 15

Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky.

(2) O použití sledování osob a věcí a o jeho dokumentaci rozhoduje na žádost ředitele Vojenského zpravodajství ministr obrany.

(3) Vojenské zpravodajství je oprávněno žádat technické zabezpečení použití sledování osob a věcí pro vlastní potřebu i od jiných, k této činnosti oprávněných orgánů. V tomto případě je povinno doložit, že použití sledování bylo podle tohoto zákona povoleno⁴).

HLAVA II

Využívání osob jednajících ve prospěch vojenského zpravodajství

§ 16

(1) Vojenské zpravodajství je oprávněno při plnění svých úkolů využívat osoby jednající v jeho prospěch.

(2) Osobou jednající ve prospěch Vojenského zpravodajství se rozumí fyzická osoba starší 18 let, poskytující

dobrovolně Vojenskému zpravodajství informace nebo služby takovým způsobem, aby nebyla vyražena její spolupráce s Vojenským zpravodajstvím.

(3) Vojenské zpravodajství je povinno ochraňovat osobu jednající v jeho prospěch před vyražením a způsobením újmy na životě, zdraví, cti nebo majetku, která by jí mohla vzniknout takovým jednáním.

ČÁST ČTVRTÁ

Činnosti vojenského zpravodajství při zajišťování obrany české republiky

§ 16a

Činnosti Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru

(1) Vojenské zpravodajství za podmínek stanovených tímto zákonem provádí

- a) cílenou detekci kybernetických útoků a hrozeb majících původ v zahraničí¹²⁾ a směřujících proti důležitým zájmům státu, jejichž zajišťování je předmětem obrany České republiky podle zákona o zajišťování obrany České republiky¹⁹⁾ (dále jen „detekce“),
- b) identifikaci a vyhodnocování detekovaných kybernetických útoků a hrozeb a jejich dopadů (dále jen „vyhodnocování“) a
- c) opatření k odvracení detekovaných kybernetických útoků a hrozeb.

(2) Detekce je Vojenským zpravodajstvím prováděna na základě jím stanovených ukazatelů kybernetických útoků a hrozeb umožňujících odhalit v kybernetickém prostoru definované jevy, které v daném čase byly vyhodnoceny jako skutečnosti ohrožující důležité zájmy státu v kybernetickém prostoru.

(3) Ukazatele kybernetických útoků a hrozeb jsou Vojenským zpravodajstvím stanovovány na základě

- a) dat a informací, které Vojenské zpravodajství získává při plnění svých úkolů jako jednotné ozbrojené zpravodajské služby České republiky,
- b) dat a informací předaných ostatními zpravodajskými službami, Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost a dalšími státními orgány, nebo
- c) dalších skutečností způsobilých ohrožit plnění funkce státu v oblasti zajišťování jeho obrany, které jsou mu předány.

§ 16b

Spolupráce Vojenského zpravodajství při provádění činností, jimiž se podílí na

zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru

(1) Při provádění činností a opatření vykonávaných v souvislosti se zajišťováním obrany státu v kybernetickém prostoru spolupracuje Vojenské zpravodajství s ostatními zpravodajskými službami a s dalšími státními orgány, ozbrojenými silami České republiky, bezpečnostními sbory a právníckými a fyzickými osobami, pokud působí v oblasti zajišťování kybernetické bezpečnosti nebo obrany státu.

(2) Při zajišťování detekce Vojenské zpravodajství spolupracuje s právníckými nebo fyzickými osobami zajišťujícími veřejnou komunikační síť nebo poskytujícími veřejně dostupnou službu elektronických komunikací, a to na základě písemné dohody o spolupráci. Dohodou o spolupráci nelze sjednat předávání metadat ve větším rozsahu, než je upraveno v § 16d odst. 2.

(3) Dohoda o spolupráci uzavřená podle odstavce 2 musí obsahovat

- a) technické a organizační podmínky nezbytné pro realizaci detekce,
- b) způsob předávání metadat o zachyceném útoku nebo hrozbě a
- c) způsob určení výše efektivně vynaložených nákladů.

§ 16c

Součinnost při detekci

Pokud Vojenské zpravodajství nemá s právníckou nebo podnikající fyzickou osobou zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací uzavřenu dohodu o spolupráci podle § 16b odst. 2 a hrozilo by nebezpečí z prodlení, je oprávněno si vyžádat od této osoby po nezbytně nutnou dobu součinnost při cíleném vyhledávání konkrétního kybernetického útoku nebo hrozby pomocí ukazatelů v rozsahu bezpečnostních opatření, která tato osoba již provádí.

§ 16d

Nástroje detekce a podmínky jejich provozování

(1) Vojenské zpravodajství může využívat vlastní nástroje detekce, které jsou umístovány pouze pro účely detekce na určených bodech veřejných komunikačních sítí, pokud to vyžaduje důležitý zájem obrany státu a

- a) nelze ani s vynaložením potřebného úsilí dosáhnout uzavření ani změny dohody o spolupráci pro zajišťování detekce podle § 16b odst. 2, nebo
- b) zajišťování detekce na základě dohody o spolupráci uzavřené podle § 16b odst. 2 není účinné.

(2) Nástroj detekce zaznamenává metadata

- a) popisující informace a souvislosti nezbytné pro přenos dat, jejich strukturu a čas o zachyceném provozu veřejných komunikačních sítí a veřejně dostupných služeb elektronických komunikací, a to pouze v rozsahu

souvisejícím s detekováním kybernetickým útokem nebo hrozbou na základě stanovených ukazatelů; součástí není obsah přenášených dat,

b) provozu nástroje detekce a

c) o manipulaci s konfigurací nástroje detekce pro potřeby auditu činností vykonávaných Vojenským zpravodajstvím.

(3) Vojenské zpravodajství nesmí využívat nástroje detekce podle odstavce 1 pro provádění odposlechů nebo pro záznam zpráv podle zákona o elektronických komunikacích nebo k aktivnímu zásahu podle § 16f odst. 3.

(4) Vojenské zpravodajství provádí detekci výlučně způsobem, který zaručuje, že

a) je zachována důvěrnost komunikací fyzických a právnických osob při poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací, integrita veřejných komunikačních sítí a dostupnost veřejných komunikačních sítí a služeb elektronických komunikací a

b) není zasahováno nebo ovlivňováno plnění povinností právnické nebo podnikající fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací vůči uživatelům sítě, včetně kvality poskytovaných služeb, jinak, než v rozsahu odpovídajícím veřejnému zájmu na zajišťování obrany státu.

§ 16e

Zajištění podmínek detekce

(1) Ministerstvo obrany požaduje pro účely podle § 16d odst. 1 od právnické nebo podnikající fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací, aby zřídila a zabezpečila v určených bodech jí zajišťované veřejné komunikační sítě rozhraní pro připojení nástroje detekce.

(2) Základní charakteristiky veřejných komunikačních sítí využitelných pro umístění nástrojů detekce z hlediska zajištění důležitých zájmů státu stanoví vláda v ústředním plánu obrany státu²⁰).

(3) K plnění povinnosti podle odstavce 1 vydá Ministerstvo obrany na základě návrhu Vojenského zpravodajství vypracovaného jako opatření k zajištění závěrů jím plněných povinností stanovených v § 16a odst. 1 a 2 rozhodnutí jímž právnické nebo podnikající fyzické osobě zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací uloží povinnost zřídit a zabezpečit rozhraní pro připojení nástrojů detekce v určeném bodě veřejné komunikační sítě a povinnost strpět umístění a provozování těchto nástrojů.

(4) Rozhodnutí podle odstavce 3 musí vedle náležitostí stanovených správním řádem obsahovat také

a) určení doby, po kterou má být nástroj detekce v určeném bodě provozován, a

b) lhůtu, ve které je právnická nebo podnikající fyzická osoba zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací povinna v určených bodech jí zajišťované veřejné komunikační sítě zřídit rozhraní pro připojení nástroje detekce.

(5) Doba podle odstavce 4 písm. a) nesmí být delší než 12 měsíců; Ministerstvo obrany ji může na návrh Vojenského zpravodajství prodloužit, a to nejvýše o 6 měsíců.

(6) Rozklad proti rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(7) Před vydáním rozhodnutí podle odstavce 3 je Vojenské zpravodajství povinno posoudit, zda připojení nástroje detekce samo o sobě není bezpečnostním rizikem, popřípadě zda je možné důsledky takového bezpečnostního rizika přijmout jako akceptovatelné vzhledem k účelu připojení konkrétního nástroje detekce. Dokument obsahující závěry takového posouzení je podkladem pro vydání rozhodnutí podle odstavce 3.

(8) Před vydáním rozhodnutí o prodloužení lhůty podle odstavce 5 je Ministerstvo obrany povinno vždy posoudit, zda jsou splněny podmínky podle § 16d. Rozhodnutí o prodloužení lhůty obsahuje určení doby, po kterou má být nástroj detekce v určeném bodě dále provozován.

§ 16f

Opatření k odvrácení detekovaných kybernetických útoků a hrozeb

(1) Vojenské zpravodajství na základě výsledku vyhodnocování přijme opatření k odvrácení detekovaných kybernetických útoků a hrozeb podle odstavce 2 nebo 3.

(2) V případě, že identifikuje konkrétní kybernetický útok nebo hrozbu, pro jejichž odvrácení nejsou naplněny podmínky pro provedení aktivního zásahu podle § 16g, předá neprodleně zjištěné informace k provedení dalších opatření příslušným státním orgánům. Zjištěné informace v nezbytně nutném rozsahu může předat také provozovateli národního CERT²¹), pokud vyhodnotí, že je to pro účely zajištění kybernetické bezpečnosti státu účelné. V případech hodných zvláštního zřetele může předat informace v nezbytně nutném rozsahu také další osobě, která s jejich využitím může provést opatření směřující proti kybernetickému útoku či hrozbě.

(3) Hrozí-li nebezpečí z prodlení, provede Vojenské zpravodajství za podmínek stanovených v § 16g aktivní zásah k neprodlenému odvrácení detekovaného kybernetického útoku či hrozby.

§ 16g

Oprávnění provést aktivní zásah v kybernetickém prostoru

(1) Vojenské zpravodajství je oprávněno provést aktivní zásah výlučně v případě, že

- a) skutečnosti jím zjištěné v kybernetickém prostoru svědčí o existenci ohrožení důležitých zájmů státu ve značném rozsahu,
- b) kybernetický útok nebo hrozba směřující proti důležitým zájmům státu trvají nebo bezprostředně hrozí a
- c) kybernetický útok nebo hrozbu směřující proti důležitým zájmům státu nelze odvrátit v součinnosti s ozbrojenými silami České republiky a aktivní zásah byl vyhodnocen jako jediný možný účinný způsob jejich odvrácení.

(2) K provedení aktivního zásahu je Vojenské zpravodajství oprávněno pouze po předchozím souhlasu ministra obrany.

(3) O zahájení aktivního zásahu Vojenské zpravodajství bezodkladně informuje vládu, Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost a ostatní zpravodajské služby.

(4) Vojenské zpravodajství o provedení aktivního zásahu bezodkladně po jeho provedení informuje ministra obrany a jeho prostřednictvím

- a) vládu,
- b) náčelníka Generálního štábu Armády České republiky,
- c) ředitele Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost a
- d) ostatní zpravodajské služby.

(5) Pro obsah předávané informace podle odstavce 4 se využije § 16h odst. 2 obdobně.

(6) Jestliže nedojde k ohrožení důležitého zájmu státu, může být v nutném rozsahu informován i provozovatel národního CERT²¹).

(7) Vojenské zpravodajství poskytne v souvislosti s jím prováděnými činnostmi a opatřeními, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, v této oblasti působnosti součinnost Národnímu úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost nebo Policii České republiky, pokud o to v individuálních případech výlučně pro účely jimi zajišťované bezpečnosti České republiky v kybernetickém prostoru požádají; tím není dotčena součinnost výkonu veškerých činností Vojenského zpravodajství prováděných podle této části vůči ozbrojeným silám České republiky při zajišťování obrany státu.

§ 16h

Záznamy o předání dat a informací nebo aktivním zásahu a jejich uchovávání

(1) Pokud Vojenské zpravodajství v rámci zajištění součinnosti pro provádění činností, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, předává data a informace, které jsou výstupem jím prováděné detekce a vyhodnocování, zpracuje o tomto předání záznam obsahující charakteristiku předávaných dat a informací v rozsahu skutečností uvedených v odstavci 2 písm. a) až c) a e), účel předání dat a informací a dále údaje o době předání dat a informací a identifikační údaje adresáta jejich předání v rozsahu:

- a) název adresáta,
- b) adresa, na kterou byly data a informace předány,
- c) časový údaj předání dat a informací s přesností na sekundy,
- d) časový údaj o potvrzení převzetí dat a informací s přesností na sekundy.

(2) Vojenské zpravodajství je povinno o každém provedeném aktivním zásahu provést záznam, a to minimálně v

rozsahu:

- a) charakteristika identifikovaného útoku nebo hrozby směřující proti důležitým zájmům státu,
- b) závěry posouzení útoku nebo hrozby směřující proti důležitým zájmům státu,
- c) závěry posouzení přípustnosti provedení aktivního zásahu,
- d) údaje o zdroji útoku nebo hrozby směřující proti důležitým zájmům státu,
- e) časový údaj o provedení opatření směřujících k zastavení nebo odvrácení útoku anebo odstranění hrozby s přesností na sekundy,
- f) způsob provedení zásahu a popis využitých organizačních a technických opatření,
- g) další skutečnosti charakterizující provedení aktivního zásahu.

(3) Záznamy podle odstavců 1 a 2 Vojenské zpravodajství uchovává po dobu 10 let od data jejich zpracování.

§ 16i

Zprávy o činnostech Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru

(1) Vojenské zpravodajství předkládá prezidentu republiky a vládě prostřednictvím ministra obrany jednou ročně podrobnou zprávu o činnostech a opatřeních Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, a vyhodnocení jejich účinnosti.

(2) Vojenské zpravodajství předkládá ministru obrany neprodleně po ukončení kalendářního pololetí písemnou zprávu o stavu jím plněných úkolů, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, za toto období.

§ 16j

Nepřípustnost použití dat a informací k jiným účelům

Data a informace získané Vojenským zpravodajstvím při provádění detekce nesmí být použity pro jiné účely než zabezpečování činností, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 16k

Inspektor pro kybernetickou obranu

(1) Vláda České republiky jmenuje a odvolává na návrh ministra obrany inspektora pro kybernetickou obranu; návrh je vládě České republiky předkládán po jeho projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech bezpečnosti.

(2) Inspektor pro kybernetickou obranu je jmenován na dobu 5 let.

(3) Inspektor pro kybernetickou obranu je vojákem z povolání nebo zaměstnancem zařazeným ve Vojenském zpravodajství a je podřízen přímo ministroví obrany, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Ve věcech služebního nebo pracovního poměru inspektora pro kybernetickou obranu činí právní úkony jménem České republiky ministr obrany.

(5) Inspektor pro kybernetickou obranu je při plnění úkolů podle § 16l odst. 1 písm. a) a b) nezávislý a je vázán pouze právním řádem České republiky; je povinen svou funkci vykonávat nestranně, v mezích svého oprávnění a zdržet se při jejím výkonu všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v jeho nestrannost a profesionalitu.

(6) Vojenské zpravodajství je povinno zajistit, aby byl inspektor pro kybernetickou obranu náležitě, včas a v potřebném rozsahu zapojen do veškerých záležitostí souvisejících s činnostmi Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany České republiky v kybernetickém prostoru, zejména mu poskytuje veškeré potřebné informace o provádění detekce a vyhodnocování. Vojenské zpravodajství zároveň zabezpečuje materiální a personální podmínky výkonu funkce inspektora pro kybernetickou obranu.

(7) Inspektor pro kybernetickou obranu předává ministru obrany vždy neprodleně po ukončení kalendářního pololetí zprávu o jím zjištěných nedostatcích v oblasti zajišťování ochrany dat a informací zpracovávaných Vojenským zpravodajstvím při výkonu činností, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru; zpráva obsahuje rovněž návrhy opatření na zkvalitnění ochrany soukromí a osobních údajů. V případě zjištění závažného nedostatku zprávu předává inspektor pro kybernetickou obranu ministru obrany bezodkladně po jeho zjištění, a to včetně návrhů na jeho odstranění a přijetí preventivních opatření.

§ 16l

Úkoly inspektora pro kybernetickou obranu

(1) Inspektor pro kybernetickou obranu vykonává tyto úkoly:

- a) prověřuje správnost postupů Vojenského zpravodajství při činnostech, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, pokud se týkají zabezpečení ochrany dat a informací,
- b) ověřuje účinnost opatření přijatých Vojenským zpravodajstvím za účelem zajišťování ochrany dat a informací zpracovávaných při činnostech, jimiž se Vojenské zpravodajství podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, podílí se na jejich zavádění do činnosti Vojenského zpravodajství a navrhuje jejich případnou aktualizaci,
- c) při činnostech Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, poskytuje na vyžádání poradenskou podporu příslušníkům Vojenského zpravodajství v oblasti ochrany dat a informací,
- d) za účelem zajištění účinnosti opatření přijímaných k ochraně práv spolupracuje se subjekty, u nichž byly umístěny nástroje detekce podle § 16e.

(2) Právnícké nebo podnikající fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou

službu elektronických komunikací se mohou obracet na inspektora pro kybernetickou obranu ve všech záležitostech souvisejících se zajištěním jejich práv, pokud jsou nebo by mohly být ohroženy činností Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru.

(3) Inspektor pro kybernetickou obranu podnět prošetří a na základě zjištěných skutečností vypracuje zprávu, se kterou seznámí Poslaneckou sněmovnu a osobu, která podnět podala.

§ 16m

Kontrola činností, jimiž se Vojenské zpravodajství podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, a prověřování souvisejících opatření

(1) Provádí-li vláda, Poslanecká sněmovna nebo orgán nezávislé kontroly ²²⁾ kontrolu činností a opatření Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, je Vojenské zpravodajství povinno kontrolujícímu předložit zejména

- a) záznamy podle § 16h a
- b) další zprávy, které jsou nezbytné pro zjištění skutečného stavu v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly.

(2) Kontrolující podle odstavce 1 jsou oprávněni požádat o

- a) přístup k auditním záznamům provozu nástroje detekce,
- b) přístup ke spisové dokumentaci vedené ve věci rozhodování o umístění nástroje detekce, nebo
- c) poskytnutí dalších dat a informací souvisejících s předmětem kontroly.

(3) Kontrolující je při provádění kontroly povinen šetřit práva a oprávněné zájmy Vojenského zpravodajství, stejně jako třetích osob, kterým byly v souvislosti s prováděním činností Vojenského zpravodajství podle této části uloženy povinnosti.

(4) Kontrolní řád se na kontrolu činnosti Vojenského zpravodajství podle této části nepoužije.

(5) Na prověřování opatření přijímaných Vojenským zpravodajstvím v zájmu zabezpečování činností, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru, Ministerstvem obrany se použije ustanovení § 41 zákona o zajišťování obrany České republiky obdobně.

§ 16n

Náhrada škody nebo nemajetkové újmy

(1) Každý, komu vznikla škoda nebo nemajetková újma v souvislosti s činnostmi Vojenského zpravodajství, jimiž se podílí na zajišťování obrany státu, má právo na jejich náhradu.

- (2) Fyzické nebo právnické osobě se nahrazuje také škoda nebo nemajetková újma, která jí vznikla v důsledku realizace opatření přijatých Vojenským zpravodajstvím v zájmu provedení aktivního zásahu směřujícího k odstranění kybernetického útoku nebo hrozby v rámci zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru.
- (3) Povinnost státu k náhradě škody nebo nemajetkové újmy podle odstavců 1 a 2 nevznikne, pokud se jedná o škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou fyzické nebo právnické osobě, která vyvolala útok nebo hrozbu.
- (4) Za škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou Vojenským zpravodajstvím odpovídá stát. Náhradu škody nebo nemajetkové újmy poskytuje v zastoupení státu Ministerstvo obrany.

ČÁST PÁTÁ

Vedení evidencí vojenským zpravodajstvím

§ 17

- (1) Vojenské zpravodajství je oprávněno ukládat, uchovávat a využívat údaje o fyzických a právnických osobách ve svých evidencích, jestliže
- a) existují podložená podezření ze záměrů nebo činností, o kterých zabezpečuje informace ve své působnosti,
 - b) je to potřebné ke zjištění a zhodnocení záměrů nebo činností, o kterých zabezpečuje informace ve své působnosti, nebo
 - c) je to nutné k plnění dalších úkolů stanovených zvláštním právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou, jíž je Česká republika vázána.
- (2) Údaje o chování nezletilých osob mladších 15 let se nesmějí vkládat do evidencí. Údaje o chování nezletilých osob starších 15 let se musí po dvou letech od vložení přezkoumat a nejpozději po pěti letech uložit tak, aby k nim neměl přístup nikdo jiný než orgány oprávněné podle zvláštního právního předpisu, ledaže by po dovršení zletilosti těchto osob k nim získalo Vojenské zpravodajství v oboru své působnosti další poznatky.
- (3) Všechny údaje vedené v evidencích Vojenského zpravodajství, o kterých se dodatečně zjistí, že byly získány neoprávněně nebo že jsou nepravdivé, se uloží tak, aby k nim neměl přístup nikdo s výjimkou orgánů oprávněných podle zvláštního právního předpisu.

§ 18

Pokud údaje o osobách, uchovávané v evidencích Vojenského zpravodajství, již nejsou k plnění úkolů Vojenského zpravodajství potřebné nebo pokud je k tomu jiný zákonný důvod, uloží Vojenské zpravodajství tyto údaje způsobem, který zabrání každému, s výjimkou orgánů oprávněných podle zvláštního právního předpisu, v přístupu k těmto údajům.

§ 19

Vojenské zpravodajství je povinno zabezpečit ochranu údajů obsažených v evidencích před vyzrazením, zneužitím,

poškozením nebo zničením.

§ 20

- (1) Vojenské zpravodajství skutečnost o vedení evidence o fyzických a právnických osobách ani její obsah těmto osobám nesděluje.
- (2) Vojenské zpravodajství může informace a informační systémy sdružovat a získávat informace pod krytím jiným účelem nebo jinou činností.
- (3) Vojenské zpravodajství zřizuje bezpečnostní archiv k trvalému zachování informací⁷⁾.

ČÁST ŠESTÁ

Kontrola činnosti vojenského zpravodajství a povinnost zachovávat mlčenlivost

§ 21

- (1) Kontrolu činnosti Vojenského zpravodajství vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje zvláštní kontrolní orgán (dále jen „kontrolní orgán“).
- (2) Kontrolní orgán se skládá nejméně ze 7 členů. Poslanecká sněmovna stanoví počet členů tak, aby byl zastoupen každý poslanecký klub ustavený podle příslušnosti k politické straně nebo politickému hnutí, za něž poslanci kandidovali ve volbách; počet členů je vždy lichý. Členem kontrolního orgánu může být pouze poslanec Poslanecké sněmovny.
- (3) Pokud zákon nestanoví jinak, vztahuje se na jednání kontrolního orgánu a na práva a povinnosti jeho členů přiměřeně zvláštní právní předpis⁸⁾. Kontrolní řád se na kontrolu činnosti Vojenského zpravodajství podle této části nepoužije.

§ 22

- (1) Členové kontrolního orgánu mohou vstupovat v doprovodu ředitele Vojenského zpravodajství nebo jím pověřeného příslušníka Vojenského zpravodajství do objektů Vojenského zpravodajství.
- (2) Ředitel Vojenského zpravodajství předkládá kontrolnímu orgánu
 - a) statut Vojenského zpravodajství⁹⁾,
 - b) návrh rozpočtu Vojenského zpravodajství,
 - c) písemná zadání úkolů uložených vládou nebo prezidentem republiky¹⁰⁾,
 - d) podklady potřebné ke kontrole plnění rozpočtu Vojenského zpravodajství,

e) vnitřní předpisy Vojenského zpravodajství.

(3) Ředitel Vojenského zpravodajství předkládá kontrolnímu orgánu na jeho požádání

a) zprávu o činnosti Vojenského zpravodajství¹¹),

b) zprávu o použití zpravodajských prostředků, vyjma zpravodajských prostředků použitých při zabezpečování informací majících původ v zahraničí¹²), a to pouze ve věcech a v případech, ve kterých Vojenské zpravodajství svou činnost již ukončilo,

c) souhrnnou informaci obsahující zaměření a počet případů a věcí, v nichž je Vojenské zpravodajství činné, vyjma případů a věcí při zabezpečování informací majících původ v zahraničí¹²); v informaci odliší případy a věci podle zvláštního právního předpisu¹³),

d) počet případů, ve kterých byla podána žádost o poskytnutí zprávy bankou nebo pobočkou zahraniční banky o záležitostech týkajících se klienta, které jsou předmětem bankovního tajemství¹⁸), o poskytnutí zprávy spořitelním a úvěrním družstvem o údajích o svém členovi a o jeho transakcích nebo o poskytnutí zprávy jinou osobou, která je oprávněna poskytovat platební služby jako podnikání, o uživateli jí poskytované služby a o jeho transakcích,

e) zprávu o využívání žádostí o poskytnutí zprávy bankou nebo pobočkou zahraniční banky o záležitostech týkajících se klienta, které jsou předmětem bankovního tajemství¹⁸), o poskytnutí zprávy spořitelním a úvěrním družstvem o údajích o svém členovi a o jeho transakcích nebo o poskytnutí zprávy jinou osobou, která je oprávněna poskytovat platební služby jako podnikání, o uživateli jí poskytované služby a o jeho transakcích, a to pouze ve věcech a případech, ve kterých Vojenské zpravodajství svou činnost již ukončilo.

(4) Kontrolní orgán není oprávněn zasahovat do personálních pravomocí vedoucích příslušníků Vojenského zpravodajství a nahrazovat jejich řídicí činnost.

§ 23

(1) Kontrolní orgán je oprávněn požadovat od ředitele Vojenského zpravodajství potřebná vysvětlení a písemné podklady, má-li za to, že

a) činnost Vojenského zpravodajství nezákonně omezuje nebo poškozuje práva a svobody osob, nebo

b) došlo k vyrazení utajovaných skutečností¹⁴) z činnosti Vojenského zpravodajství.

(2) Každé porušení zákona příslušníky Vojenského zpravodajství, které kontrolní orgán zjistí při své činnosti, je povinen oznámit ministru obrany, řediteli Vojenského zpravodajství a nejvyššímu státnímu zástupci.

§ 24

Povinnost zachovávat mlčenlivost uložená členům kontrolního orgánu podle zákona se nevztahuje na případy, kdy kontrolní orgán podává oznámení podle § 23 odst. 2. Skutečnosti, o nichž se členové kontrolního orgánu dovědí při výkonu své funkce, oznamují v míře nezbytné pro dosažení účelu kontroly podle tohoto zákona.

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

HLAVA I

Společná ustanovení

§ 25

(1) Příslušníci Vojenského zpravodajství a každý, kdo plní úkoly podle tohoto zákona, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů Vojenského zpravodajství nebo v souvislosti s nimi.

(2) Na žádost orgánů činných v trestním řízení může ministr obrany zprostit v potřebném rozsahu mlčenlivosti osoby uvedené v odstavci 1.

(3) Ustanoveními odstavců 1 a 2 není dotčen zákon o ochraně utajovaných skutečností ¹⁴).

§ 26

Vláda stanoví nařízením vzor služebního průkazu příslušníka Vojenského zpravodajství.

§ 27

Ministr obrany stanoví bližší vymezení způsobů používání specifických prostředků získávání informací a vedení evidencí stanovených tímto zákonem Vojenským zpravodajstvím.

HLAVA II

Přechodná ustanovení

§ 28

Pokud se v dosavadním právním předpisu vyskytují slova „Vojenské obranné zpravodajství“, „Vojenská zpravodajská služba“ nebo „Vojenské zpravodajství“, rozumí se jimi Vojenské zpravodajství podle tohoto zákona.

§ 29

Příslušníci Vojenského obranného zpravodajství podle dosavadního právního předpisu ¹⁵), jakož i vojáci z povolání¹⁶), kteří jsou služebně zařazeni ve Vojenském zpravodajství nebo Vojenské zpravodajské službě podle dosavadní právní úpravy¹⁷), se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají příslušníky Vojenského zpravodajství podle tohoto zákona.

HLAVA III

Závěrečná ustanovení

§ 30

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství.
2. Zákon č. 88/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, ve znění zákona č. 153/1994 Sb.

§ 31

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Paroubek v. r.

¹⁾ Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{2a)} Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

^{2b)} § 6 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.

³⁾ § 13 a 14 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 9 a násl. zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě.

⁵⁾ § 53 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.

§ 9 zákona č. 154/1994 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- 7) Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 8) Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů.
- 9) § 6 zákona č. 153/1994 Sb.
- 10) § 8 odst. 4 zákona č. 153/1994 Sb.
- 11) § 8 odst. 1 zákona č. 153/1994 Sb.
- 12) § 5 odst. 3 písm. a) zákona č. 153/1994 Sb., ve znění zákona č. 290/2005 Sb.
- 13) § 5 zákona č. 153/1994 Sb., ve znění zákona č. 290/2005 Sb.
- 14) Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 15) § 8 zákona č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství.
- 16) Zákon č. 221/1999 Sb.
- 17) § 3 písm. c) zákona č. 153/1994 Sb.
- 18) § 97 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění zákona č. 290/2005 Sb., zákona č. 177/2008 Sb., zákona č. 247/2008 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 94/2011 Sb. a zákona č. 273/2012 Sb.
- 19) § 2 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.
- 20) § 2 písm. a) nařízení vlády č. 139/2017 Sb., o plánování obrany státu.
- 21) § 17 zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti.
- 22) § 12 zákona č. 153/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.